

Διδάγματα από την Κοίμηση της Θεοτόκου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

† Επίσκοπος Αυγουστίνος

Ποιά διδάγματα, αγαπητοί μου, αποκομίζουμε από την εορτή της Κοιμήσεως; Όσα θα σας πω, τα αντλούμε όχι από την Καινή Διαθήκη, αλλ’ από την άλλη πηγή της Ορθοδοξίας, την ιερά παράδοση. Τι λέει λοιπόν η ιερά παράδοσης για την κοίμηση της Θεοτόκου;

Μετά την ανάληψη του Χριστού η Παναγία ζούσε με τις αναμνήσεις του μονογενούς Υιού της, και είχε συνήθεια να επισκέπτεται τον τόπο της προσευχής του, τη Γεθσημανή.

Πολλές φορές πήγε εκεί. Αλλά κάποια μέρα πήγε για τελευταία φορά. Τότε συνέβη κάτι έκτακτο. Ας μην πιστεύουν οι άπιστοι, εμείς πιστεύουμε. στο πέρασμα της Θεοτόκου, και μάλιστα όταν γονάτισε να προσευχηθεί, τα δέντρα έγειραν, λύγισαν τις κορυφές των προς τα κάτω. Σαν να έκαναν μετάνοια να την προσκυνήσουν. Και, όπως στον Ευαγγελισμό, ήρθε πάλι ο αρχάγγελος Γαβριήλ. Κρατούσε κλάδο φοίνικος, σύμβολο νίκης κατά του θανάτου. Χαιρέτισε την υπεραγία Θεοτόκο και την ειδοποίησε, ότι σε λίγο φεύγει πλέον από τη γη για να συναντήσει τον Υιό της.

Γεμάτη ιερά συγκίνηση η Θεοτόκος κατέβηκε από το λόφο της Γεθσημανή και ήλθε στο φτωχικό της. Γνωρίζοντας ότι έφθασε το τέλος της επιγείου ζωής της σκούπισε, όπως λέει η παράδοση, και ευτρέπισε με τα χέρια της τον οικίσκο, έτοιμη να υποδεχθεί τον Κύριο, που ερχόταν να την παραλάβει. Κάλεσε δύο γειτόνισσες, χήρες με ορφανά, και τους μοίρασε τον φτωχικό της ιματισμό. Μετά ανήγγειλε στο περιβάλλον της, ότι σε τρεις ημέρες απέρχεται από τη γη. Τέλος ξάπλωσε στην κλίνη της, σταύρωσε τα άγια χέρια της, και βυθίστηκε σε προσευχή.

Το ότι η υπεραγία Θεοτόκος προετοιμάστηκε για τον θάνατό της πόσο μας διδάσκει! Είναι ευλογία των εκλεκτών του Θεού να ειδοποιούνται για το θάνατό τους. Όταν οι άνθρωποι ζούσαν με αφοσίωση στο Θεό, προαισθάνονταν το θάνατό τους. Και όπως αυτός που πρόκειται να ταξιδέψει ετοιμάζεται από μέρες, έτσι και οι ευλαβείς ψυχές προετοιμάζονται για το αιώνιο ταξίδι. Είναι κακό ο αιφνίδιος θάνατος. Ακούσατε τι λέει η Εκκλησία; Να μας φυλάξει ο Θεός από πολλά δεινά. Ποια δεινά; «Από λοιμού, λιμού, σεισμού...» και «...και αιφνιδίου θανάτου». Γιατί είναι κακό; Διότι δεν δίνει στον άνθρωπο ούτε λεπτό. Μοιάζει με το γεράκι... Οι κόττες βόσκουν στο γρασίδι, και νομίζουν ότι θα επιστρέψουν στο κοτέτσι. Αμ δε θα επιστρέψουν. Από πάνω, ξαφνικά, το γεράκι πέφτει με ορμή κι αρπάζει την όρνιθα. Σαν γεράκι και ο θάνατος φτερουγίζει ορμητικός και πέφτει· στο δρόμο, στο πεζοδρόμιο, στο αεροπλάνο, στο γραφείο..., όπου να “ναι. Αρπάζει τον άνθρωπο και του λέει, Όλα “δω!.. δεν τον αφήνει να πει το «Μνήσθητί μου...».

Αλλά προσέξτε κάτι ακόμη. Πρέπει ο Χριστιανός, προαισθανόμενος το θάνατό του, να κάνει και τούτο. Βλέπεις, ότι μεγάλωσες πλέον, τα χιόνια έπεσαν πάνω στο κεφάλι σου. Ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός έλεγε· Τα σπαρτά, άμα ασπρίζουνε, τί περιμένουν; το δρεπάνι. Κι όταν ασπρίζουν τα μαλλιά, τί περιμένουμε, αδέρφια μου; Το δρεπάνι του αρχαγγέλου. Προτού λοιπόν φτάσει το δρεπάνι, οι μητέρες και οι πατέρες που έχουν παιδιά να τακτοποιήσουν τα του σπιτιού των. Ό,τι έχουν, να τα μοιράσουν με δικαιοσύνη στα παιδιά τους. Να μην αφήσουν εκκρεμότητες. Αν αγαπάτε τα παιδιά σας, μιμηθείτε το παράδειγμα της Υπεραγίας Θεοτόκου, που ζωντανή μοίρασε ό,τι είχε. Διότι μετά το θάνατό σας, εάν αφήσετε εκκρεμότητες, τα παιδιά σας θα τρέχουν στα δικαστήρια...

Ακόμη η Υπεραγία Θεοτόκος μάς διδάσκει και τούτο. Την ελεημοσύνη μην την κάνετε μετά θάνατον. Όσο ζείτε, όσο τα χέρια αυτά μπορούν και κινούνται και μπαίνουν στο πορτοφόλι, τότε η ελεημοσύνη έχει μεγάλη αξία. Διότι μετά θάνατον δεν λέγεται πλέον ελεημοσύνη· είναι χρήματα που δεν οφείλονται σ' εσάς. Ακούς, ότι ένα φιλανθρωπικό ίδρυμα το έκτισαν μετά θάνατον. Απήλαυσαν δηλαδή τα χρήματά τους εν ζωή, τα γλέντησαν όσο ζούσαν, και μετά το θάνατο πλέον κάνουν την ελεημοσύνη. Γι' αυτό να κάνουμε την ελεημοσύνη όπως την έκανε η Παναγία.

Αλλά προχωρούμε. Ήλθε και για τη Μητέρα του Θεού ο θάνατος. Η υπεραγία Θεοτόκος είναι πλέον τώρα νεκρά επί της κλίνης της. Νεκρά εκείνη, που εγέννησε τόν αρχηγό της ζωής. Ποιοι τώρα θα την κηδεύσουν; Τα παιδιά κηδεύουν τους γονείς. Αλλ' εκείνη είχε παιδιά; Είχε. Τί παιδιά; Κατά σάρκα ένα και μόνο Υιόν είχε, τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, και δεν παραδεχόμεθα την βέβηλο και ανίερο σκέψη των αιρετικών ότι είχε κι άλλα τέκνα. Αλλ' ενώ δεν είχε κατά σάρκα τέκνα, είχε πνευματικούς υιούς. Και πνευματικά της παιδιά ήταν οι δώδεκα απόστολοι. Πού ήταν όμως κατά την κοίμησή της οι απόστολοι; Έλειπαν μακριά. Ο Πέτρος στη Ρώμη, ο Παύλος προς τη Μακεδονία, ο Ανδρέας στην Πάτρα, ο Θωμάς στις Ινδίες, ο Ιωάννης στην Έφεσο... Έλειπαν όλοι στην διασπορά. Πως να τους ειδοποιήσουν; Αυτό απορείτε; Πιστεύετε. Και εάν πιστεύετε, τότε θα πιστεύσετε και αυτό που έγινε στην κοίμηση της Θεοτόκου. Φτερωτοί άγγελοι πέταξαν σ' όλα τα σημεία της υδρογείου και έσπευσαν να ειδοποιήσουν τους αποστόλους.

Και να. Επάνω στον ουρανό, σαν τα περιστέρια, σε φωτεινές νεφέλες ως επί ίππων, να και έρχεται ο Πέτρος, να και έρχεται ο Παύλος, ο Ιωάννης και οι άλλοι απόστολοι. Ηρθαν κοντά της. Και πάνω στην παράδοση αυτή στηρίζεται το γλυκύτατο και ωραιότατο εκείνο άσμα, «Απόστολοι εκ περάτων συναθροισθέντες ενθάδε...». Ναί, μαζεύτηκαν οι απόστολοι. Και τί μας διδάσκει αυτό; Ότι όταν πεθαίνει κάποιος γνωστός μας, πρέπει να διακόπτουμε κάθε εργασία. Το πρώτο καθήκον είναι να πάμε στο νεκρό, για να εκπληρώσουμε ένα χρέος ιερό. Πρώτον

μεν προς εκείνον που έφυγε. Έπειτα προς τους συγγενείς, που παρηγορούνται με την παρουσία μας. Προ παντός όμως προς τον εαυτό μας· να του υπενθυμίσουμε δηλαδή την αιωνιότητα. Όταν βλέπεις νεκρό αυτόν που μέχρι χθες ήταν μαζί σου, αυτό σου φωνάζει· «Ματαιότης!...» (Εκκλ. 1,2). Γι' αυτό ο άγιος Κοσμάς έλεγε· Όταν πεθαίνει ο άνθρωπος, να μη τον θάβετε αμέσως, όχι· να τον κρατάτε εικοσιτέσσερις ώρες, και να μαζεύεστε γύρω του, να τον βλέπετε και να προσεύχεσθε· γιατί καλύτερος ιεροκήρυκας από το νεκρό δεν υπάρχει.

Μαζευτήκανε, λοιπόν, οι απόστολοι. Κρατούσαν το φέρετρο και το μετέφεραν εκτός της πόλεως. Εκείνη όμως τη στιγμή τί συνέβη; Μια οχιά, ένας Εβραίος, άπλωσε το βρωμερό του χέρι στο φέρετρο. Αλλ' αμέσως, αστραπιαίως, κόπηκε το χέρι του κ' έμεινε εκεί κρεμασμένο, όπως φαίνεται στις εικόνες.

Αυτό είναι, αδελφοί, με λίγες λέξεις το ιστορικό της εορτής της Κοιμήσεως. Και ακούγεται η φωνή του ουρανού να μάς λέει· Μανάδες, ελάτε κοντά στο Πρότυπο των μητέρων. Παιδιά και προ παντός τα ορφανά, ελάτε κοντά στη γλυκειά Μάνα του κόσμου. Όσοι είστε παρθένοι, ελάτε κοντά στην Παρθένο, και φυλάξτε «την ωραιότητα της παρθενίας». Όσοι είστε αγράμματοι, ελάτε στην Παναγία για να μάθετε τη μεγαλύτερη φιλοσοφία. Όσοι είστε σοφοί, ελάτε στην Παναγία για να μάθετε, ότι σοφία είναι η ταπείνωση. Όσοι είμεθα αμαρτωλοί, ας έλθουμε στην Θεοτόκο, για να μας οδηγήσει κοντά στο Χριστό. Η Κοίμησης αυτά μας διδάσκει.

Το σπουδαιότερο όμως μάθημα είναι, ότι ο θάνατος άλλαξε όνομα. Αφ' ότου σταυρώθηκε ο Χριστός, ο θάνατος δεν εμπνέει πλέον φόβο, όπως πριν. στο εξής δεν λέμε, όπως προ Χριστού, ο θάνατος του Σωκράτους, του Αριστοτέλους, του Πλάτωνος. Αλλά τί λέμε; Θάνατος ίσον κοίμησις. Γι' αυτό δεν λέμε, ο «θάνατος της Θεοτόκου», αλλά λέμε, η «Κοίμησης της Θεοτόκου». Αν πιστεύεις στο Χριστό, που είπε «Εγώ ειμι η ανάστασης και η ζωή» (Ιωάν. 11,25), ο θάνατος είναι κοίμησης. δεν είναι ψέμα. Οι νεκροί θ' αναστηθούν. Γι' αυτό τα νεκροταφεία πρέπει να λέγονται κοιμητήρια.

Αυτά μάς διδάσκει η εορτή. Λοιπόν ας προετοιμάσουμε κ' εμείς τον εαυτό μας.

(παλαιά ομιλία του Μητροπολίτου Φλωρίνης Αυγουστίνου Καντιώτου, εκφωνήθηκε στην Αθήνα, προ του 1967, σε αγρυπνία την παραμονή της εορτής, ημέρα Κυριακή)

Πηγές: agiosharalabos.blogspot.gr- agioritikovima.gr